

Voința Poporului

ORGAN AL „FASCIEI NAȚIONALE ROMÂNE”

Anul III. — N-rul 30.

APARE SĂPTĂMĂNAL SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

Arad, Duminecă 6 Sept. 1925

Comunicat II

Cu bucurie putem anunța aderenților noștri, că reorganizarea noastră a început sub cele mai bune auspicii.

Conducătorii grupărilor naționaliste, cari luptă pentru același ideal, văzând necesitatea creării unui front unic în vederea asigurării izbânzii, au hotărât unirea tuturor forțelor într-o mare acțiune națională creștină.

Organizația noastră, care a avut și în trecut un mare sprijin în celelalte grupări naționaliste, dată fiind comunitatea de interese în slujba cărora am stat cu toții, a primit cu dragoste această idee de colaborare și unire a tuturor Românilor de bine și de acum înainte își va pune întreaga însuflețire și activitate în serviciul acțiunii naționale comune, din care face parte.

Nu înseamnă aceasta o renunțare la principiile pentru care am luptat până acum, din contră este o întărirea a acestei lupte prin aportul de muncă cinstită a acelor grupări surori, de cari și până acum numai mici deosebiri de tactică ne-a despărțit.

Apropiatul congres va ratifica această unire ce de fapt s'a săvârșit între noi. Cu această ocaziune se va elabora și noul program și statut al nostru, care va desăvârși apoi fuziunea și în cele mai amănunte chestiuni.

Acel congres va hotărî și asupra noii numiri a acțiunii noastre. Până atunci vom continua să purtăm numirea veche.

Aderenții noștri sunt rugați să se organizeze în toate părțile în comun acord cu aderenții din celelalte grupări de până acum și chestiunea numirii organizației să nu formeze nicăieri obiect de discuție și neînțelegere.

Orice organizație nouă, care am dori să se facă deocamdată pe comune, până la noua dispoziție să se anunțe pe adresa ziarului nostru, care va aduna toate datele și la timpul său le va pune la dispoziția organului nostru central de conducere, ce va lua ființă după congres, cu reprezentarea tuturor grupărilor de până acum.

Deci cu Dumnezeu înainte!

F. N. R.

EXPORT — IMPORT.

Două cuvinte cu cari preinșii umanitariști ai României mereu se joacă de-a baba oarba.

Ei afirmă, cu aerul unor perfecți înțelegători ai măsurii în care ideile politice se pot transplantă dintr'un stat într'altul, că Italia n'are nimic de dat din fascismul său, care s'a născut din necesitățile specifice ale vieții sale interne. Fascismul nu este deci o marfă de export.

În altă ordine de idei aceiași domni spun, că noi nu putem importa o concepție, o ideologie politică streină de necesitățile statului nostru.

O mare greșală și dintr'un punct de vedere și dintr'altul. Căci ideile mari n'au rămas nici când în cursul istoriei în cadrul strâmt al granițelor unui stat. Ele au străbătut întotdeauna lumea întreagă, și când au aflat terenul prielnic, nu fără nici un folos s'au adaptat împrejurărilor aflate în diferitele țări. Dovadă, interdependența marilor reforme politice, sociale și economice ale secolului al XIX-lea. Chiar timpurile de după război ne pot da orientări în această privință. De ce am nega această putere de repercusiune numai fascismului. Că este sau nu o necesitate fascismul la noi, nici nu poate fi pus în discuție.

Fascismul este nu numai o nouă concepție politică, menită să armonizeze în haosul creat de regimul plutocratic interesele muncii cu cele ale capitalismului, împiedecând revendicările extremiste dintr'o parte și continuarea abuzurilor hrăpărețe din cealaltă, dar este în deosebi

un mod de realizare înțeleaptă a acestei concepții.

Nu ne poate servi de altă dovadă ușurința cu care azi se încearcă a aduce și în fața ei concepția aceasta bizară de confuzie a drepturilor cu datorințele, a păcatelor cu virtuțile, a obrăzniciei cu conștiința drepturilor civice.

Astfel cu o uimitoare ușurință te vezi din acuzator, acuzat. Avem în timpul din urmă cazul deputatului opoziționist, palmuit de un ofițer și pe urmă devenit el însuși acuzatul. În fond un neînsemnat incident din viața politică, totuși el desotă o vicioasă mentalitate, care stăpânește viața noastră publică.

Fascismul român și cu el acțiunile similare, s'a născut din necesitatea de a pune capăt acestei mizerabile stări de lucruri. Nu este ceva importat. Dacă s'a primit ceva din fascismul italian este țaria și hotărîrea în realizarea unei concepții politice menită să schimbe înfățișarea actuală a vieții noastre publice, care este una falsă, un produs al dominației economice evreiești secundată de o corupție politicianistă necunoscută în alte țări. Și aceasta nu este o imitațiune, nu este un import de idei streine de trebuințele și aspirațiunile poporului românesc. Este numai cea simplă transplantare a ideilor, a prin-

ciilor mari, fără de care un progres al omenirii nu s'ar putea închipui.

Să ne slăbească deci umanitariștii români de talia și școala lui Adolf Stern, cu vaetele lor. Omenimea nu este în pericol cu înfăptuirea dezideratelor fasciste. Din contră este o încetare a dominației elementelor descree-rate, a minorității imorale asupra marilor mase cinstite a omenimei.

În slujba acestui înalt ideal fascismul român, acțiunea națională creștină nu poate fi nici intimidată nici convinsă de pretinșul umanitarism în care se complac Sternii și Fildermanii României. Datorința fiecărui bun român este să lucreze pentru a face inofensivi pe acești falși matadori ai umanitarismului.

Fascismul român contopit cu celelalte acțiuni naționaliste o va face aceasta. Să ținem minte!

Dr. G. R.

Idea „confederării latine”.

Referitor la crearea unei uniuni latine, care oricât ar fi de iluzorie și utopică în concepția celor mai mulți, vreau să amintesc numai de-un singur lucru, că în inima tuturor acelor bărbați, cari au fost mari în fapte, în avânturi și porniri mărețe, oricând a rezidat preacurata idee conștientă și pururea vie, ideea latinității; la cei de pe vremuri în forme mai puțin clare și din motive doar pur idealiste sau din aspirațiuni imperialiste, iar la alții curate viziuni profetice; nu tot așa însă și astăzi.

Confederația latină, — și să mă pricepeți că acest cuvânt „confederație” nu va să însemne chiar din mo-

La răspântie.

Se luptau amândoi pentru inima Elisabetei. Fiecare cu mijloacele sale.

Sandru cu conversații ținute la un nivel de intelectualitate, care făcea, ca micile incidente din viața de azi să fie privite și strecurate prin o concepție culturală a vieții, sfidând materialismul cras născut din luciul scilpitor al banului. O atmosferă de cald optimism, caracteriza întotdeauna discuțiile lor, cari de obicei porneau dela mărunte și uneori chiar naive chestiuni, dar întotdeauna culminau într'o înțelegere deplină a rostului vieții de adevărat intelectual.

În același timp timp Pavel, era omul vremii. Având și o etate considerabil mai înaintată a dat alt înțeles vieții. Viața nu este după el — natural fără să-și fi dat însuși această explicație — decât un joc al materiilor. În fața acesteia nu ne putem prezenta decât stăpânind și noi înșine materia. Avem bani bogăție, avem și fericire.

Era greu de constatat chiar pentru Elisabeta, care concepțiile despre viață este aceea adevărată, aducătoare de

fericire. Atâta contrast era în ele, că fiecare își putea arăta părțile ei adevărate. Una cu un prezent de mai reduse, dar la tot cazul îndestulitoare cadre materiale, și în același timp cu toată înțelegerea și posibilitatea de îndeplinire a trebuințelor unei vieți obicinuite a vedea intelectul ca centrul activității omenești. Alta pornind din materialismul omului, care n'a putut înțelege nici când necesitatea unei vieți a minții, a sufletului, escita mereu fantazia cu bravuroase concursuri de automobile, pompoase palate cu balcoane și așa mai departe.

În fața unei astfel de răspântii este greu de a se hotărî o slabă fire femeiască. Elisabeta era de o natură dărză și hotărâtă, totuși timp îndelungat n'a putut aprecia una mai mult decât cealaltă din aceste perspective de viitor.

Se părea totuși, că inteligența naturală, oțelită și prin o cultură școlară, peste nivelul obicinuit la femei, simțea nevoia unei tovarășii, care să nu se rezume în o falsă imitațiune a vieții culte în care vecinicul obiect de dis-

cuție, și de apropiere este lauda diferitelor sisteme de „mașină”, care mână „singur” sau „singură” acordă suprema voluptate dată de progresul culturii și a civilizației.

Dar femeile sunt slabe. Perspectiva unei bogății imediate, în care să între fără nici o luptă sau nici măcar asistând la lupta bărbatului, le întunecă și inteligența cea mai strălucitoare la aparență. Nici Elisabeta n'a putut face excepție așa se vede. Un mic incident a făcut să-și uite întreg eul său de până acum. Nu pe Sandru, căci el reprezenta numai intelectualitatea, din care se părea că face și ea parte, față de cavalerismul pseudoculturii, și ca el sunt și alții mulți.

Amețită de sbârâitul automobilului care îi va putea numi al său și-l va putea mână singură, brațele aceluia, care îi oferă această mare fericire.

S'a hotărât deja. După multe ezitări, sau cu ușurința caracteristică numai femeilor, nu mai interesează. Materia a învins asupra ideii! Disprețul celui învins pornește din această neglorioasă victorie.

Constantin.

ment o uniune radicală și efectivă, ci doar din mici începuturi culturale și economice în dezvoltare continuă, conform cerințelor actuale și ulterioare — e o necesitate imperioasă dictată de nenumărate cauze de ordin moral, economic, etnic și politic, iar în secolul acesta mai mult ca oricând a sosit „momentul”, când să avem atât curaj, atâta mândrie, atâta indulgență și simț de prevedere ca să fim decisi a o înfăptui.

Inexistențele divergențe italo-române se pot spulbera într-o clipă, micile diferențe italo-franceze de ordin colonial etc., se pot aplana mai repede și mai ușor de cât ne-am putea închipui acest lucru, iar calmul — ba nu —, prea calmul separatism ispano-portughez va fi îndepărtat chiar din acea clipă când peste văile Spaniei va fi răbit un vânt mai puternic și o adiere mai caldă de vioiu patriotism și redășteptare conștientă din letargia apatică ce de decenii încă își întinde tirania sufocătoare.

N'am de cât să vă reamintesc de cuvintele adânc simțite și adevărate exponente ale spiritului actual din Italia, cuvinte rostite de ministrul Federzoni, care oricând vă va zice că: „Apropierea dintre popoarele latine este mai mult decât o necesitate, ea este o fatalitate istorică”.

Cât despre America, în al cărei cuprins avem state mari, cu multe bogății, dar totuși slabe și sărmene și cutropite zi de zi de nordicul barbar de bancheri, spiritul de confederație și-a găsit și acolo începutul rodnic, existând acum de mai mulți ani „Uniunea A. B. C.”, cuprinzând Argentina, Brazilia și Chile, drept o contrabalansă a uneltirilor din Casa Albă. Tot așa și statele din America Centrală sunt pe cale a forma în scurt, un singur stat, o uniune.

...Și astfel și aci par a se înfăptui profeticele cuvinte pline de idealism ale marelui Bolivar, care deja în a. 1815 lupta pentru unirea tuturor națiunilor ispano-americane „de o singură origine, de o limbă, aceleași moravuri și aceeași credință.” T. C.

SE ZICE:

Că clopotul bisericii din Măderat se întrebuițează azi pentru a da semnale lucrătorilor jidanului Stein Sanyi. Să fie adevărat? Cum a ajuns clopotul la jidan?

Că crășmarul Niculae Greiniceanu pe lângă cele 3—4 meserii câte le are pe lângă crășmărit își face o ocupație din pălmuirea cetățenilor pacinici din aceea comună, cari n'au curajul să-l dea în judecată măcar. Așa de puternic să fie un crășmar în sat?

Se mai zice că, numitul cărcimar în localul de beutură își continuă și meseria de croitor unde ține doi ucenici. Autoritățile locale nu se îngrijesc de creșterea morală a tineretului dela meserii?

O știre revoltătoare.

Dela un aderent al nostru primim o corespondență mai lungă, în care ni se face cunoscut, că societatea comercianților „Avram Iancu” din Hălmaș și jur a ajuns sub conducerea jidanilor, care folosesc faptul de a fi membrii la această societate numai ca să se știe folosi mai ușor de toate mijloacele pentru nimicirea comerțului românesc.

Nu sunt destul de deștepti Români hălmașeni să vadă acest lucru și să știe că interesele lor și a jidanilor nu pot fi același? I. D.

Care trebuie să fie politica noastră economică națională?

Nici odată în viața istorică a neamului nostru, problemele economice nu au prezentat mai mare importanță, decât astăzi. Generațiile trecute, cari au afirmat caracterul nostru național distinct, și au căutat să întrețină vie fiacăra idealului național, și-au afirmat și absorbit toată activitatea lor națională pe tărâmul istoric, filologic și literar. Preocupările economice naționale au ocupat mintea puținilor gânditori ai neamului nostru. Și aceasta își are explicația în faptul, că atâta vreme cât poporul nostru nu și putuse să-și realizeze forma politică naturală și îndreptățită, pentru dezvoltarea sa liberă, nici o preocupare de altă natură nu putea trece înaintea ideii de unitate politică. Ideile economice arau puse, cum de altfel era și firesc să fie, în funcție de idealul politic.

Războiul mondial însă, aducând realizarea unității politice a neamului nostru, a făcut, ca problemele economice naționale să devină centrul preocupărilor noastre politice. Vechiul ideal de întregire politică este astăzi fapt împolinit, și cu aceasta este sfârșită cea dintâi fază din istoria românismului. Problema generală de astăzi este consolidarea economică națională, cu alte cuvinte ca România-Mare și puternică și din punct de vedere economic.

Și cele câteva legi votate în ultimul timp, cu caracter pronunțat economic național, ori câte defecte ar avea, au marele merit de a schița începutul unei ere noi în dezvoltarea vieții noastre economice. Dacă nu vom realiza pe ori ce căi și acest al doilea ideal, adică consolidarea economică națională, așezarea noastră ca stat va fi cu totul șubredă, căci puterea și independența politică a unui stat, de pinde de puterea și independența economică națională a acelui stat.

Înainte însă de a ne pune întrebarea, cum vom putea realiza acest ideal de ridicare și consolidare economică națională, este necesar să cunoaștem liniamente mari, starea economică a țării noastre în urma alipirii la patria mamă a provinciilor surori.

Cari sunt așa dar forțele economice ale României Mari?

Din punct de vedere al populației, România-Mare reprezintă un spor de 220%, față de România-Vechie (17.349.129 locuitori în loc de 7.904.104); di punct de vedere al suprafeței teritoriului, România-Mare reprezintă un spor de 213%, (294.244 km. p. în loc de 137.903); iar din punct de vedere al lungimei rețelei de căi ferate, România-Mare reprezintă un spor de 240%, față de pământul cultivabil al României-Vechi. (14.591.000 Ha în loc de 6.084.200 Ha). În ceea ce privește exdortul de grâu, trebuie a menționa, că pe când România-Vechie însemnăța cu grâu 2.000.000 Ha, și producea 200.000 vagoane, din cari anual exporta circa 150.000 vagoane, România-Mare, deși va putea însemnăța 4.000.000 Ha (ceea ce însă nu este cazul pentru prezent) și va putea produce 400.000 vagoane, însă consumul intern fiind de trei ori mai mare ca în România-Vechie, disponibilitățile de export nu vor putea atinge decât maximum 170.000 vagoane. Așa dar România-Mare nu poate să ajungă să exporte nici măcar dublu cantitatea de grâu, pe care o exporta Vechia-România, și aceasta datorită faptului, că pe când suprafața capabilă de însămânțare s'a dublat, consumul interior de grâu s'a întreit.

Acesta este un fapt de importanță capitală pentru viața noastră economică, deoarece ce însemnă, că în viața economică mondială, România-Mare numai poate figura ca o țară eminentemente agricolă, cum era în trecut România-Vechie. Și în acest caz trebuie a ne îndrepta privirile către industria manufacturieră, cu alte cuvinte, după cum am mai spus, România-Mare trebuie a deveni a României Industriale.

Care este starea industrială în România-Mare în prezent?

După ancheta statistică Industrială făcută în 1921, cu ocazia expoziției industriale, în ceea ce privește industria mare, România întregită reprezintă un spor de 253%, față de România-Vechie (482.155 H. P. în loc de 189.776 H. P. și 157.423 lucrători în loc de 63.393 lucrători ai României-Vechi. Acest spor însemnă relativ puțin, dat fiind caracterul eminentemente industrial al Banatului, și caracterul industrial al Transilvaniei. Sporul mic în aportul României întregite provine însă din cauza Basarabiei, care fiind complet lipsită de industrie, înghite tot sporul de intensitate industrială adus de Banat și Transilvania. Așa dar România-Mare, privită în general, este puțin mai industrială decât România-Vechie, care, după cum se știe, era o țară eminentemente agricolă.

Un al doilea fapt, ce trebuie a-l menționa, când vorbim de industria României-Mari este, că diferitele stabilimente industriale ale noastre din prezent nu constituie un tot armonios din cauză, că mare parte din întreprinderile din provinciile alipite, trăind multă vreme într'un sistem economic, acum devenit strein, ele simt o mare jenă, din cauză că în noul sistem în care trebuie a trăi, ele nu pot să funcționeze ca mai înainte. Așa majoritatea întreprinderilor industriale din Banat și Transilvania lucrau într'o legătură de multe ori foarte strânsă cu fabricile din restul Ungariei, și aceasta datorită unui principiu conștient urmărit de guvernele dela Pesta. Astfel de ex: Fabrica Martha din Arad (azi Astra) primia toate piesele esențiale fabricației sale dela fabrici de specialitate din Budapesta, făcând astfel numai montajul acelor piese.

În fine un al treilea fapt, și cel mai important dintre toate este, că întreprinderile industriale ale României de astăzi, atât în ceea ce privește elementul neanimat, adică capitalul, cât și în ceea ce privește elementul animat, adică personalul de conducere și de execuție, în proporție de peste 90% este strein. Acesta este punctul central al politicii noastre economice viitoare, deoarece o industrie numai atunci se poate numi națională, când aceste elemente sunt de proveniență națională.

Care trebuie deci să fie politica noastră economică națională?

I. Naționalizarea industriei, adică atât elementul neanimat capitalul, cât și elementul animat, personalul să fie de proveniență națională. Desigur că acest desiderat nu se poate realiza decât într'o anumită perioadă de timp, pentru nu a perturba viața economică actuală.

Naționalizarea capitalului se poate obține: a) dând prioritate în toate întreprinderile noi create capitalului de proveniență națională; b) obligând industriile deja existente, ca într'un anumit timp, de ex: 10 ani, să-și naționalizeze capitalul în proporție de 2/3; c) legiferând principiul că orice întreprindere industrială, care se concesionează la societăți streine, după 10—30 de ani, întreg capitalul investit să treacă asupra statului român.

Naționalizarea personalului implică în primul rând intensificarea școalelor industriale, deoarece ce acele ce există în prezent sunt insuficiente pentru a pregăti tot personalul necesar industriei noastre. În aceste școale trebuie a se da prioritate, și a se face tot felul de înlesniri posibile elementului dela țară, în care trebuie înfăptuit gustul pentru meserii. Când aceste școli vor putea să procure tot personalul necesar (superior și inferior), atunci se vor putea obliga toate întreprinderile industriale și comerciale să-și naționalizeze personalul.

II. Complectarea și perfecționarea aparatului nostru de producție prin: a) stimularea, chiar până la subvenționare din partea statului, a înflințării

unor unomite feluri de fabrici, menite să completeze angrenajul nostru industrial, și să asigure autonomia unor anumite ramuri de producție, creând astfel un sistem întreg de producție; b) favorizarea specializării fiecărei fabrici la un număr limitat de articole, și diviziunea fabricatelor între fabrici, după un plan de ansamblu, pentru fiecare ramură de producție; c) standardizarea adică centralizarea și unificarea cea mai strictă a produselor industriilor similare, în scopul de a simplifica nevoile vieții practice și a economisi materia primă. Acelaș produs să se confecționeze după aceleași dimensiuni la toate întreprinderile similare, pentru ca înlocuirea diferitelor piese să facă cu ușurință; d) alcătuirea unui plan de ansamblu, un fel de cadastru general al tuturor energiilor disponibile, și distribuirea acestora în raport cu interesele fiecărei regiuni industriale și cu interesele generale naționale. Așa bunăoară o fabrică este stabilită lângă o mină de cărbuni, de care ar avea tot interesul să se folosească; totuși în interesul general va trebui ca acea fabrică să utilizeze energia hidroelectrică sau gazul natural, aflat la o distanță mai mare, pentru a cruța producția minei de cărbuni pentru nevoile căilor ferate.

III. Scutirea de impozit pe timp de 15 ani a ori cărei întreprinderi industriale naționale nou creată, și scutirea sau reducere de taxe pe căile ferate pe un anumit timp, pentru transportul materiilor prime, necesare fabricației.

IV. Interzicerea importului oricărui produs industrial, ce se poate fabrica în țară, până ce produsele naționale vor putea ține piept produselor industriilor streine.

V. Organizarea Creditului Industrial în senzul de a se crea un Institut de credit industrial sub controlul statului și cu sprijinul efectiv al acestuia. Pentru ca acest Institut să fie scos de sub ori ce influență politică, capitalul să fie procurat în primul rând de către stat, apoi de către însăși industriași și apoi de public și instituții bancare particulare. Organizarea sa trebuie făcută, ca să asigure cea mai desăvârșită imparțialitate și desinteresare în conducere.

S'ar putea concepe și un Institut de credit industrial pe bază de garanție mutuală a industriașilor, analog cu Institutele de credit financiar (urban și rural), experimentate încă de multă vreme în Vechiul regat, și cari au dat foloase demne de remarcat; totuși procurarea capitalului pe cale de acțiuni pare a fi mai favorabilă pentru creditul industrial, căci principiul garanției mutuale ar fi cu greu primit de industriași. Cu toate acestea Creditul Industrial Belgian este bazat pe garanția mutuală a industriașilor, membri ai aceluia.

Dr. Pedar.

Plugarilor creștini

Noi pentru voi ce stați la coasă,
Și grâu ca aurul ne dați,
Muncim ca s'alungăm din țară
Pe jidovii cei necurați.

Grea este lupta ce-am pornit-o,
Dar mare-i unul Dumnezeu,
Isus și Maica prea Curată,
N'ajută răului evreu.

La muncă dar cu noi plugari,
Să curățim cu toți acuma
Și s'asvărlim cât vom putea
Din grâu ca aurul „neghina”,

Jean Filipescu, student.

O fericire.

Ce fericit ar fi ziarul
Dacă abonații lui ar ști,
Așa precum îl știu ceti,
S'achite și... pecuniarul!

N. B.

Insemnări

Tineretul veacului XX-lea pare obosit de a trăi, fără să fi trăit, sătul de viață înainte de a o fi gustat și profund pesimist. In majoritate se aruncă următoarele fraze: „ce să fac?” „Mi-e urât... Nu știu cu ce să-mi ocup timpul. Ce urât e viața! Ce răi sunt oamenii. Ce dezolant și nestatornic e amorul! Ce falsă e prietenia. Ce greu e să trăiești!”

Aceste litanii triste, îndreptățite la un om de patruzeci de ani care cunoaște viața, pe buze fragede de copii aproape, — e jalnic.

Și cauza, o știm.

Tineretul din zilele noastre a fost pus prea repede în fața vieții. Nici nu i s'a lăsat timpul să-și trăiască în pace iluziile, și a fost lovit cu fruntea de pragul de aramă al realității.

Și șocul e crud. Pe vremuri se respecta vârsta fragedă și se înconjură de precauțiuni minuțioase.

Băieții erau supraveghiați de aproape și mocirla simțurilor le era pe cât posibil evitată.

Fetele mai ales, erau crescute în dulcile minciuni ale bunicilor, departe de duble-înțeleșuri; realitățile prea goale erau ascunse de un val de poezie, și căsătoria le găsea fecioare de suflet ea și de trup. Viața le apărea luminoasă, idealul lor era un cămin plin iubire și pace... Li se propovăduia sacrificiul de sine, statornicia, bunătatea.

Sufletul lor plâpând nu venea în contact direct și brusc cu realitatea; cunoștința cu durerile și decepțiile se făcea încet, atunci când sufletul era mai puternic, fortificat pentru luptă.

Pe când astăzi?! Zăpăceala și neseriozitatea societății, adăugate la condițiile grele de trai, au depoetizat copilăria, desvâluindu-i viața, dintr-o dată, așa cum e. Luată de un vârtej amestecului tinereții s'a aruncat ca o poftă nebună asupra plăcerilor vieții, fără să știe că cu cât sorbi din ele mai cu nesățiu, cu atât ești mai crud pedepsit prin desgustul și amărăciunea ce-ți rămân în gură.

Căci văzută de aproape nu e ispititoare această viață de bieți viermi legați de un pământ neospitalier, pentru un număr scurt de ani, — căci bătrânețea nu se socotește! Când nu te călăuzește în viață un ideal strălucind la orizont ca o „fata morgana”, când trăiești pentru a trăi de azi pe mâine, ca un animal, te desgusti repede și definitiv de viață!...

Numai poezia idealului te poate salva! Și o mare parte a tineretului de azi nu are nici un fel de ideal.

Ba da, are unul: pe sine însuși... Și e cel mai înșelător din toate. O. B.

Iubiți abonați!

Din nepăsarea aceloră dintre Doamne, cari nu și-au achitat și nu și achită la timp abonamentul, am ajuns — o spunem cu durere — să nu mai putem scoate, deocamdată, acest siar în adevăr național românesc, decât de 2 ori pe lună, pentru ceeace cerem scuze On. abonați cari și-au făcut datorița.

Pe adevărații fasciști însă și pe toți Românii de bine îi rugăm cu insistență să contribuie fiecare după putință la fondul de rezistență, de care avem atât de mare nevoie pentru susținerea siarului și pentru propaganda națională intransigentă în serviciul căreia stăm.

Adm. siarului.

Comună asaltată

Pe valea Murășului, la vr'o 10 km dela poarta, ce să ridică de dealurile de sub cetatea Șoimoșului; pe un părușuș între păduri, este situată com. Milova. Ea are abia 600 suflete, a cărei locuitori pacinici, — în lipsă de pământ — sunt măestri petrari și cioplitori de lemne.

În hotarul comunei acestela exploatează firma Mairovitz din Arad de vr'o 40 ani câte 100 jug. pădure de a statului. Cum firma e ovrească, natural că și reprezentantul ei de aici Marhaim Cobi să fie de acelaș neam. Acest fost birtaș — iar acum domn director, — batjocorește pas de pas pe cei 30 muncitori ce îi are pe lângă tot atâția cal, detragându-le sub diferite pretexte sume însemnate din contra valoarea muncel lor. De multeori chiar și Dumineca îl pune la lucru, ba ce-l mai mult, în sămbăta Paștilor acești muncitori i-au spus: că mâne fiind sărbătoarea cea mai mare — și conform obiceiului — ei nu vin la grajd, le-a poruncit: că au să vină, cei pasă lui de Paștile lor — la din contră le va detrage la finea unei plata de pe o zi și nu-l va mai primi în lucru. Năcăjiți ei s'au dus la preotul lor să-i ceară sfat, care le-a declarat: că au să vină la biserică și întrucât li-se va detrage ceva, el îi va rebonifica din al său, după ce s'au depărtat mângâiați că pot și ei participa la slujba învierii Domnului.

Infuriat jidanul că nu s'au prezentat în prima zi de Paști servitorii la curățitul calilor le-a trimis vorbă că nu-l mai primește în lucru și le va detrage competența de pe o zi. Zis și făcut. La intervenția preotului însă această sentință s'a anulat din partea proprietarului firmei cu motivul: că trebuia să-l înlocuască cu servitorul cel maghiar în sărbătoarea românească. Năcăjit de amestecul preotului, a zis muncitorilor: că dacă alungați cu parii din slujbă pe popa vost vă fac deloc casă culturală, pe care trebuia să o zidească firma demult, condițiune — sine qua non — la primirea celor 600 jug. pădure spre exploatare dela Ministerul de Domenii.

Ajungând vestea aceasta în comună, ba după ce a mai și declarat cătră vr'o 10 oameni în comună că: lui nu-l pasă de nime nici de legea românească nici de stat că el îi ovreu; locuitorii comunei s'au pus pe gânduri, aducându-și aminte, că întrădevăr țara noastră a ajuns să fie condusă de jidani.

În 20 August s'a întâmplat că niște necunoscuți i-au trimis jidanului — nu prin poștă — ci prin geamuri vr'o câțiva bolovani în pat, conturbându-le somnul și silindu-i ca în lipsă de medic pansarea să o facă familia reciproc.

Cum casa ovreului fiind decorată cu svasticii de diferite mărimi, atențiunea în urmărirea delicvenților a îndreptat-o jidanul asupra studenților mai mari, dintre cari 2 înși, după $\frac{1}{2}$ zi, au luat asupra lor faptul, dând o dovadă scrisă în merit. Ca fulgerul a străbătut vestea tristă, că jidanul a început baterea a fiitorilor conducători ai neamului fără nici o dovadă de vinovația lor.

În proxima duminică din 23 Aug. s'a adunat populația enervată la casa jidanului spre al invita la ședința consiliului comunal pentru justificarea bătăilor.

Văzând el poporul infuriat a demândat servitorilor înhămarea calilor la trăsura spre a să refugia din comună,

pentru un jidan.

ne mai gândindu-să la participarea sfatului comunal. — Peste servitorii însă numai era el stăpân, ci cei adunați, cari bine organizați au împedat orice comunicare în afară, spre a nu divulga încarcerarea lui și îndeplinirea vizitei anunțate unui oficiant român înainte de reprezentanția cinematografului din Radna, pe care cu multă predicție o cercetează în toate Duminicile.

După multele încercări un servitor travestit în haine femeiești a scăpat atențiunea posturilor, ajungând la ora 4 în gară, de unde sa expediat telefonice cătră secția de jandarmi în Radna și postul din Conop alarma; că toată casa și mobilierul ovreului e devastat, rămânând ca muncitorimea răsculată să-i ia viața.

După ordinele date servitorilor de a nu inhăma cail în ziua de Duminică, populația s'a depărtat la ale sale.

În liniștea nopții din 2 părți opuse năvălesc 7 jandarmi asupra comunei căutând casa devastată. Spre marea lor mirare însă n'au găsit nici o schimbare în situația casei jidanului.

După ce leșiră dela jidan, bleștii studenți ei erau iarăși cei vinovați. Conduși de câte doi jandarmi în întunerecul nopții, iarăși s'au reinproșpetat amintirile neplăcute suferite cu 3 zile înainte. În locuința preotului — din ce în ce tot mai populată de părinții necăjiți — nu s'a mai stâns lampa.

De data aceasta însă numărul lor era majorat cu inimosul țaran V. Socoșan care întotdeauna își pune serviciile cu multă bucurie în apărarea națională.

Sosiți la gară preotul îl așteaptă spre a-i însoți și-a lua act personal de soartea misionarilor lui credincioși. Văzând calvarul la ce sunt espuși pentru caprițul unui jidan, a înmănat plutonerului major o hârtie, prin care declarându-să de autorul moral și răspunzător al adunării de eri a cerut eliberarea tânărilor deținuți.

În drum dela Milova spre Radna meditănd majorul asupra lucrurilor, a eliberat pe delicvenții somându-i la reîntoarcerea la vatră cu proximal tren.

Jidanulul strămtorat primul drum i-a fost la pretură, unde — cu faimoasele-i minciuni — a eczoperat continuarea cercetării prin 3 jandarmi, cari toată ziua erau ocupați cu strângerea participanților

și cu dresarea proceselor verbale. Iar jidanul seara a avut deja adunați 9 pe lângă el din toate părțile spre a putea face o „mişe beah” de bucurie că au obținut în fine o nădejde de a scăpa de conducătorul firesc al goimilor miloveni.

Correspondent.

Dr. D. COSMA

Medic-șef la Casa Cercuală pentru Asigurările Sociale Arad

Dă consultațiuni pentru boli Interne, boli de plămâni, examinări cu raze Roentgen în

STRADA GH. BARIȚIU N-RUL 9
dela orele 10 $\frac{1}{2}$ —12 și dela 4 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$.

Starea sufletească a țaranilor.

În săptămânile trecute am avut ocaziune să petrec la sate, să stau de vorbă cu țaranii din diferite județe și comune și vreau să povestesc aci impresiile ce mi-le-a făcut viața lor sufletească.

acest popor, care a suferit atât de mult pentru un ideal, care a fost totdeauna așa de bun, așa de conștiu de datorința lui națională, merită azi o soartă bună, un tratament uman din partea conducătorilor și autorităților lui?

Toți streinii au protectori și protecție câtă le trebuie în orice loc și oricând, numai Românul este desconsiderat, nebăgat în seamă.

Numai realizându-se principiile fasciste va ajunge Românul stăpân în Țara Românească!

Trăiască Fascia Națională Română!

Scrisori din Italia.

II.

Veneția.

Orașul din basme, ce răsare ca o zeiță din apele vineții ale Adriaticei, cu palatele-i de marmură în stilul tuturor epocelor de înflorire artistică și de mărire, a Italiei și republicii venețiene, atrage și azi valurile de vizitatori de dincoaci și de peste Ocean. 118 insule mici unite prin 450 de poduri cu trepte de piatră, pe o întindere de cca 500 km² formează Veneția, orașul clădit pe apă, ale cărui edificii se oglindesc în canalurile strimte, pe cari gondole ușoare te poartă în alintări de vise și admirație.

Istoricul Veneției să perde în umbra secolilor 3 și 4 a. Chr. când seminția ilirică Eneți s'a așezat mai întâi aici. Când hoardele Hunilor lui Atila, la 452 a. Chr. nimiciră Aquileia, locuitorii se refugiară pe insulele de pe întreg golful de azi al Veneției, dezvoltând o intensă viață economică-comercială.

În sec. VII își dă o organizație politică de Ducat, iar 819 devine reședința Dogelui. Corăbille Venețiene, aduc în acest timp moaștele Stului Marcu din Alexandria, devenind patronul orașului pe lagune.

Culmea înfloririi culturale, artistice ca și a bogățiilor o ajunge în epoca expedițiilor cruciate, făcând legătura Apusului cu Orientul și ocupând Constantinopolul cu toate comorile imperiului roman de răsărit.

Puterea Veneției reprezentată prin Leii, cari se înalță și azi măestri pe Piața San-Marco — se întindea atât asupra orașelor din nordul Italiei cât și asupra întregului litoral al Adriaticei.

Vizitatorilor se arată și azi locul unde Dogele, încunjurat de nobilimea strălucită și întreg poporul arunca în fiecare an inelul de aur în valurile Adriaticei, zicând: „Desponsamus te mare in singuim veri perpetuique domini” (te logodim Mare, ca semn al domniei noastre adevărate și eternă)

Vestiți Domnitori, Fridrich Barbarossa ori Ștefan cel Mare al Moldovei, căutau prietenia puternicei republici a Veneției, în doborârea Semilunei turcești.

Piața San Marco, cu lungimea de 176 m. și 82 lățime, având în față grandioasa biserică cu acelaș nume, îți pare un muzeu arhitectonic, în care admiri arta neajunsă și ne întrecută de vremile noastre.

Arcurile măestroase mozaicurile, colonadele de marmoră, par creațiunea unor ființe supraomenești și nu te lasă să vezi în construcția omogenă, opera mai multor secole.

Palatul Dogilor și muzeele cu toată capo d'opera, ne inspiră încă odată admirația, față de republica democratică venețiană, unde s'a ridicat o nobilime și aristocrație glorioasă, prin muncă, comerț și industrie, din straturile și pătura largă a poporului muncitor de rând, nu ca nobilimea feudală germană, prin confirmarea monarhilor a unei aristocrații de rasă în degenerare.

Firenze.

Orașul florilor, pe malurile Arnului, ocupă după Roma, al doilea loc în istoria culturii și artei universale.

Ca izvor și centru al Renașterii, apoi locul nașterii și activității lui, Boccaccio, Machiavelli, Dante Alighieri din epoca vestigiilor Medici, a lui Rafael, Michel Anghelo și Da Vinci, Florența cu catedrala cea mai grandioasă în stilul renesans, Palazzo-Pitti care în privința tablourilor, sculpturii și altor colecții de perle și bogății imense, ne evocă istoria unei din cele dintâi republice ale Italiei medievale. Cu mândrie îți arată ciceronul florenței mormântul lui Michel Angelo alui Gallileo-Gallilei, care întâi dată a zis că „se mișcă pământul”, casa lui Dante, sau minunile artei grecești romane și italiene, expuse în cele 30 de săli ale Palatului Uffizi.

Pentru a nu mă depărta în mijlocul atâtor comori, cari îți înalță sufletul dela unul din scopurile călătoriei, de a studia noua organizație socială și publică a țării pe care o cercetez, i-au contactul cu unii din conducătorii vieții publice din Florența.

Întru în biroul organizației politice fasciste din loc unde o mulțime de bărbați, femei tineri și fete, cereau diverse informații funcționarilor foarte amabili și gata de serviciu. O fetiță de serviciu, își plătea cotizația, de membră a organizației fasciste.

Am primit deslășirea, că organizația de partid fascistă, este o organizație politică puternică. Ce deosebire între ei și noi unde un partid oarecare într'un oraș este numai „șeful” și poate 2-3 tovarăși, cari își fac bine treburile lor, se arată la 2-3 ani odată la câte o adunare făgăduind marea și sarea și de aici încolo, sau te poartă cu minciuni, sau nu-ți mai are grije ori peste tot nu-l mai vezi, până îți cere votul cu alt program.

Organizația fascistă e împărțită pe secții. Membrul organizației fasciste locale, în schimbul cotizației minime, fiind bolnav de ex. primește tratament medical gratuit având proces sau alte năcazuri, află ajutor, sfat, etc. fără a fi exploatat; voește o povățuire în treburi economice, corespondență comercială etc. se adresează secției economice, i se face vre'o nedreptate din partea unei autorități, să intervine pentru el din oficiu, dorește un loc de serviciu, îi se câștigă prin mijlocirea organizației. Astfel nu este ram al vieții, în care cel care face parte din organizația amintită, să nu își găsească un ajutor, un interes și rezolvare a dorinței sale juste. Mă gândeam la sărmanii muncitorilor de mine dela Brad, cari băteau pe la toate ușile, cerând să nu fie dați afară dela mine ajungând peritori de foame, sau la țărani noștri cari pentru comanda unei mașini sau alte unelte sunt spoliați de firmele jidovești.

Ori, cunosc un biet român, care pentru o rugare la Minister, a fost jupuit de notarăș și apoi de avocatul dela oraș cu câte 5000 lei: Căci de: alta e la noi politica și organizația de partid și alta e în Italia.

Roma, prof. D. Gherman.

ȘTIRI DE TOT FELUL.

„V. P.” CĂTRE CITITOR.

*Iubite cititor al meu!
Tu, ce cu teamă'n Dumnezeeu,
A mele rânduri urmărești,
Cu-a săptămânei ultimi vești;
Nu te sfii după citire,
A propaga a mele șire,
Sau dacă n'ai talent de vorbă,
Dămă și altuia de probă,
Și ține drept recunoștință:
Speranța noastră'n biruință!*

Ziua Regelui. Luni, la 24 August împlinind 60 de ani, s'a serbat ziua M. S. Regelui Ferdinand, când în toată țara și în toate bisericile a fost sărbătorit cel mai adevărat tată a unui popor oropsit de veacuri.

Cu recunoștință în suflet, ne aducem prinosul iubirei și a încrederii noastre către acest Măntuitor al neamului nostru, către întemeietorul țării și realizatorul visului nostru milenar.

— *In alegerile pentru Camerele de agricultură, a eșit învingătoare opoziția unită. Nouă ne pare rău că li-s'a dat și acestor alegeri un caracter politic. Era cu mult mai bine ca listele candidaților să nu fi fost listele partidelor politice, ci liste naționale românești pe care să fi văzut înșirați ea candidați pe cel mai pricepuți agricultori țărani și intelectuali deopotrivă. In felul acesta isprava Camerelor încă ar fi fost sigur cu mult mai bună.*

— **Să nu uite nici un Român de bine că cu ocaziunea ciocnirilor din trecut între studenții creștini și jidani, jidanii le-au crestat la 2 stud. creștini cu fer roșu crucea pe frunte!**

— *Marele scriitor Ion Slavici a trecut la cele eterne.*

Academia de drept din Oradea-Mare. Inscrierile la academia de drept din Oradea-Mare vor avea loc dela 9—12 Octomvrie, înscrierile excepționale până la 15 Noemvrie între orele 9—11.

Examenele de corigență și integrate se vor ține dela 15—25 Octomvrie, examenle finale de licență dele 20—31 Octomvrie.

Inscrierile pentru examene se vor face la decanat dela 9—15 Octomvrie între orele 9—11.

Cursurile încet la 27 Octomvrie. Ca în anul trecut va funcționa și acum cantina (popota) studenților, la care vor primi masă gratuită (prânz și cină) 60 stădenți.

— **Simpatica Dșoară Anuța Purgea din Arad—Șaga și Dl Ștefan Maier din Deva s'au logodit.** Sincerile noastre felicitări și urări de bine.

— **Domnișoară română, cunoscând și limba ungară caută post în vre-un birou advocațial sau comercial în Arad.** Adresa la ziar.

La Tribunalul din Timișoara s'au înmatriculat 15 firme noi și schimbări de firme, dintre cari numai două firme au proprietar român. Fără comentar.

Un dar mareț Societatea de cărbuni „Petroșani” a dăruit pentru scopurile studențești suma de 150 mii de lei. Acest dar mareț vrednicește toată lauda.

— **Pentru cerealele ce se expediază la Satul Mare se va socoti și percepe sporul de 50 la sută la taxele de transport tarifare ca pentru mărfuri destinatee xportului.**

Moartea unui general fascist. Generalul Gandolfo a murit ieri. Rămășițele pământești au fost transportate la palatul Vidoni, sediul partidului fascist, unde va fi depus în capela arzătoare.

— **Școlile elementare P. T. T. din Timișoara, Oradea-Mare, Cernăuți, Chișinău, Roman și București se vor deschide la 1 Octombrie.**

Se primesc elevi internți și externți având minimum 4 clase secundare și în condițiunile publicației nr. 363 din 18 Iulie a. c.

2 băeți sau fetițe de școală pot primi vipt și cvartir la o familie română din apropierea Liceului. Informații dă **Croitoria de dame Elena Neguș Șiclovan, Arad strada Turnului 3.** (Lângă cazarma pompierilor).

Protestul cerealiștilor din Brăila. Comercianții cerealiști și exportatori din portul Brăila vor prezenta celor în drept un energetic protest contra întârzierilor cu care le ajung telegramele din țară, întârzieri ce le cauzează pagube mari.

— **Pepiniera de pomi fructiferi din Lugoj, are de vânzare:** 9000 meri altoiți cu coroană a 35 lei buc.; 5000 peri altoiți cu coroană a 30 lei buc.; 10.000 pruni altoiți cu coroană a 10—25 lei buc.; 4000 cireși altoiți cu coroană a 45 lei buc.; 1000 gutui altoiți cu coroană a 40 lei buc.; 2000 caiși altoiți cu coroană a 40 lei buc.; 1500 piersici altoiți cu coroană a 40 lei buc.; 2000 nuci altoiți cu coroană a 30 lei buc.; 1000 ribes altoiți a 7 lei bucata.

Precum și sălbatici de meri, peri, mirabolani, mariana, cireși, gutui, etc., în total 500.000 cu prețul de lei 1250 mia sau 10.000 lei 10.000 buc.

Diracțiunea.

Datele târgurilor din Toplița Română sunt următoarele: Târgurile de vite, cai, oi și porci sunt în zilele de: 27, 28, 29 Ianuarie, 22, 23 și 24 Aprilie, 7, 8, 9, Iulie și 2, 3, 4 Octomvrie. Târgurile de mărfuri (zilele târgului) sunt 30 Ianuarie, 25 Aprilie, 10 Iulie și 5 Octomvrie. Rugăm să se publice în toate călindarele.

Reclamă și înșelătorie jidovească. De curând a zperat cartea jidovului dr. Filderman intitulată „Adevărul asupra problemei evreești din România”, pe care autorul, cu spiritul de reclamă și falsificare înăscut rasei lui, a trimis-o la toți magistrații, la toți șefii de regiment la toți parlamentarii și înalții funcționari ai Statului. Cu această expediție pe o scară întinsă jidanul a urmărit un scop bine determinat. Acela de a induce în eroare prin date false, prin sofisme, prin tănuirea sau mistificarea adevărului, toate acele persoane de bună credință cari nu au avut timpul să se ocupe în fond cu problema jidovească și deci nu au putința să respingă dela început neadevărurile debitate de autorul semit. Este știut că atunci când evreul are un interes de apărut, lucrează cu cea mai desăvârșitoare credință spre a susține teza ce-i convine. Cine voește să se convingă despre faptul că dl Filderman mistifică adevărul, nu are decât să citească 3—4 articole apărute de ziarul „Universul” în cursul unei lunie anul curent, unde direcția acestui jurnal naționalist și destul de curajos răstoarnă toate afirmațiunile făcute în pomenita carte și desvăluie la fiecare pas reaua credință semită. În zadar, dle jidan, încerci să induci în eroare lumea cinstită și desinteresată dela noi. Te cunoaștem în destul pentru ca minciuna tipărită să fie respinsă cu dispreț.

POȘTA REDACȚIEI.

Manuscrisele scrise cu creionul nu se publică.

Dlul I. P. funcționar București și Nicoară O. în B. S. Flind în curs tratative de fuziune cu L. A. N. C. nu Vă putem da deocamdată nici o lămurire clară. Fiți cu răbdare și Vă vom aviza la timpul său despre toate.

Dlul T. Ch. Timișoara. Poezia „În tăcere” nu s'a putut publica. Denotă o originalitate oarecare; dar tocmai pentru-că dela Dta sperăm mai mult n'am voit să și-o publicăm. Colaborarea și-o primim bucuros cu altele, eventual cu proză.

Dlul M. T. — Băița. Am primit scrisoarea Dtale și-ți mulțumim de asigurările, că vei rămâne și în viitor bun fascist. Dar noi suntem oameni sinceri și de aceea-ți spunem aici, că ne îndoiim, dacă pentru un lucru așa de mic și de care noi suntem vina, ești gata să renunți la ziarul nostru. De aceea te rugăm să fii mai tare și rămâi întru toate cu noi Bine?

Dlul S. K. Inv. Nădlac. Răspunsul Dv. la notițele „Observatorului”, nostru le-am fi publicat, dacă era de obiectivitatea cerută.

Dlul G. F. Măderat. Luăm act cu plăcere și am ținut și până acum de bun Român pe d. Dumitrescu. Tocmai de aceea am crezut să-l dojenim pentru greșala ce a făcut, publicând în ziar știrea, că și-a pus firma și în ungurește.

Dlul Tismănarin, Timișoara. Tipografia roagă să trimiteți înapoi clișeul „Invierea”. Urgent!... Lipssește la tipar.

Bibliografie.

Ștefan Meteș: Moșiile Domnilor și boierilor din Țările române în Ardeal și Ungaria. („Biblioteca Semănătorul” No. 83—84 Arad. Prețul 10 Lei).

Din o mulțime de documente adunate de prin arhive și biblioteci, tânărul și harnicul istoriograf Ștefan Meteș a alcătuit această broșură despre Moșiile Domnilor și boierilor din Țările române în Ardeal și Ungaria. Cu bogăție de date, dl Ștefan Meteș studiază puternica influență ce au avut-o Domni și boierii din principatele române asupra vieții românești din Ardeal.

Prezența Domnilor și boierilor de dincolo de Carpați între iobgii Ardeleni a fost de-un neprețuit folos pentru neamul nostru.

Acești domni și boieri le-au clădit Românilor ardeleni lăcașuri sfinte pe cari le-au înzestrat cu odăjdii și cu cărți bisericesti.

Și nu odată Români din Ardeal au găsit sprijin la voevozii Munteni și Moldoveni contra asupririlor ungurești și săsești.

Cartea dlui Ștefan Meteș ne luminează o parte a trecutului nostru pe aceste pământuri. Ea oferă o lectură foarte interesantă și n'avem cuvinte îndestul de calde pentru a o recomanda cetitorilor noștri.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericesti, că în **ARAD, str. Românului Nrul 7**, am deschis un

Biron tehnic de arhitectură

Construiesc: orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte executo-liaștrii de totfelul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:
TEODOR CIOBAN
arhitect.

x Tânăr bine situat, funcționar la Stat, dorește căsătorie cu fată singură la părinți, de preferință dela țară, cu bună situație materială. — Oferte serioase la Ad-ția ziarului sub „G. G.”